

Дзвоник

№83

Журнал для українських дітей Румунії
Місячник Союзу Українців Румунії. 6 рік видання, лютий, 2014 рік

Dzvonuk (Clopotel)

№ 83, 2014 р.

Журнал для українських дітей Румунії.
Заснований у 2007 році.

Над *Dzvonukom* працювали:

Головний редактор: Микола Корсюк
Редактор: Людмила Дорош
Редколегія: Іван Ковач, Михайло Михайлюк, Михайло Трайста, Марія Чубіка.

Адреса редакції:

м. Бухарест, вул. Раду Попеску, 15, с.1
тел.: 021-222-07-29; 021-222-07-37;
телефони/факси: 021-222-07-37

Друкарня:

«S.C. SMART ORGANIZATION S.R.L.»

Adresa redacției:

str. Radu Popescu 15, sect. 1

București, România.

Наша електронна адреса:
redactia.clopotel@gmail.com

Dzvonuk пропонує:

- * казки
- * оповідання
- * вірші
- * загадки
- * дитячу енциклопедію
- * сторінку народознавства
- * пісеньки
- * сторінки-розмальовки
- * рухливі ігри

Dzvonuk завжди радо прислухається до
ваших пропозицій і друкуватиме надіслані
вами спроби!

*Увага! За достовірність надрукованих
матеріалів відповідають їх автори!*

Тетяна ГОРШКОВА

СНІГОВИК

М'якенький і липучий
Сьогодні випав сніг.
З такого снігу вийде
Чудовий сніговик!

Андрійко і Дениско –
Його найкращий друг –
Знайшли діряву миску –
Це буде капелюх.

Щоб ніс, мов на картинці,
Зробить сніговику,
Андрій приніс морквинку
В своєму рюкзаку.

Зліпили й покотили
По снігу два сніжки,
Аж поки ті зробились
Великі і важкі.

Ще до мети неблизько –
Робота ж нелегка –
Аж тут зліпив Дениско
Собі іще сніжка.

Хотів поцілить тільки
У дерево Денис,
Та другові поцілив
Точнісінько у ніс.

Не міг Андрійко, звісно,
Залишитись в боргу –
І ось уже Дениско –
По шию у снігу.

«Дістав? – кричить Андрійко. –
То більш мене не сердь!
А то відправлю швидко
Із гірки шкереберть!...»

...Загублена морквинка
Валяється в снігу,
І миски половинка
Стирчить із кучугур.

Спочити після бійки
Присіли на пеньки
Дениско і Андрійко –
Живі сніговики.

Ірина МОЙСЕЙ

Женосида

На лісовій галявині тихо і спокійно. Лише де-не-де чути, як потріскують гілки і зітхають дерева під тягарем білосніжних кожухів. Сонячні промінці, ковзаючи по сніговій ковдрі, то тут, то там пустотливо поблискують. А під тою ковдрою, у зволоженой пухкій землі – зовсім інший світ, казкове царство, що наче по велінню якоїсь чаклунки, поринуло в глибокий сон. Цибулинка і насінини, притулившись і обнявшись з корінцями сплять, і сниться їм рідна лісова галявина, тільки вкрита не як тепер білою ковдрою, а різнобарвним килимом із трав і квітів.

Раптом одна цибулинка заворушилась.

– Чого вовтузишся? – невдоволено запищали Макові насінинки, стривожені сусідкою.

– Зарано ще вставати. Спи, – лагідно обняло неспокійну цибулинку Ромашкове коріння.

Але цибулинка не слухала. Вона не хотіла більше спати, їй хотілось нагору, до сонця. Вона напружилась, напнулась, випустила зелений пагінець, який, не зважаючи на буркотіння і вмовляння сусідів, уперто пробивав землю.

– Рано ще, рано!.. – схвильовано пробувало вгамувати непосиду коріння Звіробою.

– Спинись! Ти ж загинеш! – забриніли насінинки Волошки.

Але пагінець уже сягнув межі між землею і пухкою сніговою ковдрою.

– І отак кожного року! – зітхнула Нарцисова цибулинка. – Ні сам не доспить, ні іншим не дасть.

Відчувши легкий поштовх, сніг розійшовся, утворивши прогалину, і невеличка кучугура здивовано витріщилась на ніжну рослинку. А пагінець тим часом розчохнувся на кілька продовговатих листочків, звільняючи дорогу стебельцю,

на верхечку якого набубнявів ніжний пуплях.

Сонячні промінці, побачивши таке диво, кинулися до рослинки, затанцювали довкола неї. Їх тепло добавило рослинці сил і впертості. Пуплях на верхку стебельця розтулився трьома білосніжними пелюстками, розкривши ще три менші білі пелюстки із ніжнозеленими плямками, з яких жовтим очком ніжна рослинка глянула на білий світ.

Неподалік маленький щиглик сидів на гілці шипшинового куца і захоплено спостерігав, як між снігу пробивається маленька рослинка.

Коли ж побачив ніжну білу квітку, стріпонував крильцями і полетів лісом, весело сповіщаючи:

– Весна! Чуєте, весна іде!

Весна близько!

Ліс наче ожив. Деревата затремтіли, скидаючи снігові шапки і кожухи, птахи загомоніли, звірята похвавішали, інші почали визирати із своїх зимових схованок і ще сонними очима озиратися навкруги. Довкола тільки й було чути: «Весна іде! Вона вже

близько!»

Сніг, стурбований таким галасом, почав відповзати ще далі від дивовижної рослинки, ховаючись у глибокий яр.

– Що там? Що там діється? – захвилювалося підземне товариство.

– Кажуть, весна іде! Кажуть, що вже близько! – радісно сповістила товаришам ніжна рослинка.

– О, тоді і нам пора, – похвавішали корінці!

– Ура! Ура! – весело запищали насінинки і відрадоців помітно набубнявіли.

– І як йому це вдається? – заздрісно забуркотіла цибулина самозакоханого Нарциса. – Чи то вона його кличе, чи він її, але кожного року Підсніжник перший зустрічається з Весною.

Людмила ДОРОШ

Випадок, який змінив життя лісу

В одному невеличкому лісі жила собі білка, яку всі мешканці лісу поза очі називали скупердяйкою. Жила вона на найстарішому дереві лісу – дубі, якому сповнилося, мабуть, тисяча років. Це було міцне розлоге дерево з товстелезним стовбуром, широкою кроною. Колись на ньому жив увесь білковий рід. Дерево мало декілька дупел, які колись займали сім'ї білчиної родини, але поступово молодші білки подалися шукати кращого життя у більших та багатших лісах, старші з часом віджили своє, тож тільки молода білка-скупердяйка залишилася жити на цьому дубі, в цьому невеличкому лісі геть одна. Вона перебралася в найбільше дупло, а решту перетворила на сховища для харчів. Бувало, не раз якась пташина у скруті просила її пустити пожити в дупло, поки налагодить знищене вітром чи хижаками гніздо, але білка тільки зверхньо відповідала їм:

– Своє май і за ним доглядай!

А коли взимку чи восени до дуба прибігали дикі вепри, щоб поласувати жолудями, які опадали під дубом, білка грізно вискакувала з дупла і, здіймаючи великий гвалт, проганяла їх:

– Нема чого зазіхати на чуже! Це мій дуб, мої жолуді! Це ж просто страшне нахабство: навіть не питати дозволу і приходити сюди, як у їдальню!

Ось тому і прозвали її скупердяйкою. Через свою скупість і друзів вона не мала, жила собі одна-однісінька, працювала з ранку й до ночі – ось це і було все її життя.

Коли на лісових зборах, які щоразу проводилися під її дубом, мудра сова оголосила всім звірям і птахам, що зима буде сніжною й холодною, білка навіть оком не моргнула: її це ніяк не могло торкатися, адже запасів у неї вистачить на десять зим, а то й більше.

Осінь минула, як завжди, за повсякденними клопотами: гриби, горішки, все позбирати, поскладати в надійне місце. І хоча вже й почав падати сніг, білка все одно щоранку прокидалася рання і оббігала відомі їй місця, придивляючись: чи не прогавила якийсь горішок, якусь ягідку?

Але цього ранку вона, прокинувшись, навіть не розплющивши очі, почувала, що за дверима вирує хурделиця. Протерла хвостиком підмерзле віконце – і очам своїм не повірила: за всього одну ніч весь ліс не просто став білим, а повністю засніженим. Вже не можна було розрізнити, де пенюк, де кущик чи чагарник – все було вкрите снігом і перетворилося на великі білі кучугури.

Поснідала вона сухим грибочком, випила гарячого чаю з шипшини – та й лягла собі спати. І під навівання завірюхи спалося їй солодко, міцно і ... довго.

Сніжило декілька днів. А коли сніговій припи-

нився і лісові мешканці почали виходити надвір, їхню увагу привернув старий крислатий дуб, який перетворився на білу гору, адже між його крислатою кроною назбиралося так багато снігу. А тут і сонечко насмілилося показатися на небі і весь ліс, одягнений у білосніжні шати, заблищав, немов обсіпаний дорогоцінними камінцями. Від сонця сніг поступово м'якшав і підтавав. Але зимовий день короткий, тож за ніч все підмерзло і затверділо, ставши льодяною скоринною. З маленьких дерев та чагарників підталий сніг почав опадати, адже їхні тендітні гілки не могли втримати його ваги, а от дуб і надалі залишався високою льодяною горою. Він немов укритися товстим льодовим панциром, який не міг зняти ні вітер, ні сонце.

– А дивіться, білка знов не виходила надвір! – махнуло голівкою мале кабаня, яке вийшло із сім'єю на прогулянку.

– От і добре, наїмося нарешті жолудів! – сказав його братик і, підбігши до дуба, почав рити завзято під кучугурами снігу і вже за мить почулося його задоволене хрумкотіння. А з ним і вся сімейка зібралася довкола дуба і, весело махаючи хвостами від такої приємної несподіванки, почали смакувати багатим обідом, якого в них ось вже декілька днів як не було.

А тут і ведмідь де не взявся:

– Як вискочить зараз білка – біда вам буде! – застеревив він кабанів, знаючи вдачу скупердяйки.

– Та куди їй? Не бачиш, що весь дуб став крижаною скелею? – засміявся тато-кабан.

І на другий день прийшли попоїсти кабани під дуб, і на третій. І лише тоді почали хвилюватися лісові мешканці: що ж це з білкою? Як же вона вибереться з крижаного полону?

– Як не як, а вона ж наша сусідка, – сказала зайчиха. – Може, вона і не щедра, але хіба ж можна лишати її в біді?

– А як же ми можемо її визволити? Он який товстий шар льоду вкриває весь дуб, хіба ж нам під силу? – розвела лапками лиска.

– А давайте покличемо оленя, він високий, роги у нього міцні, як ударить він ними – лід і розколеться, – запропонував вовк.

Сказано – зроблено. Олень, гордий від такого відповідального доручення, нагнув голову і щосили вдарив рогами по стовбуру – нічого, вдарив ще раз – мало роги собі не зламав, такою щільною і твердою виявилася та крига.

Покликали ведмедя – і тому не вдалося розтрити кригу. Взятися були олень і ведмідь разом бити кригу, один з одного боку, інший – з іншого, та нічого з того не вийшло, ведмідь тільки гулю собі набив об роги оленя.

А вже й стемніло. Пролітала тим місцем мудра

сова, побачила той натовп звірят і спитала, що там діється.

– Так довго їй не витримати, – сказала вона, почувши їхню розмову. – Навіть якщо запасів у неї вдосталь, але без води, без кисню їй довго не протриматися.

– Ой, та вона вже декілька днів у дуплі! – ойкнула кабаниха.

– Та чи жива ще? – зробила великі очі зайчика. – Ой, біда...

– Без паніки, – рішуче сказала сова і, відлетівши до дупла білки, приклала до стовбура свою голову, а всім же звірятам було відомо, що в сови найгостріший слух.

– Чую, є в дуплі якась метушня, є дихання, – доповідала сова лісовому зібранню. – У кого з вас найгостріший дзьоб? – звернулася вона до птахів.

– У дятла, звичайно, – загуло птаство, – але його тут немає, він лише завтра повертається з сім'єю з подорожі.

– Завтра вдень зберемося всі тут, принесіть води, можливо, білці потрібна буде негайна допомога. І дятел хай буде зі всією сім'єю, кожен гострий дзьоб буде дуже важливим, – наказала сова.

Невідомо, хто побував у дятла, але на другий день вся лісова громада на чолі з совою та сім'єю дятла були під дубом.

– Починайте довбати на рівні дверей, – керувала всім діством сова, сидячи на сусідній гілці.

І всі дятли дружно взялися за роботу. Ліс наповнився дзвінким стукотом десятків дзьобів об товсту льодяну кригу. Працювали вони, не спиняючись, роблячи лише невеличкі перерви. Коли під обід нарешті з'явилася перша тріщинка, звірі від радості почали обійматися і плескати рятувальникам. За першої тріщинкою – друга, впав перший шматок льоду, другий третій – і ось вже двері білки були звільнені повністю від крижаного полону. Відкрили пташки двері – а за ними, ледь тримаючись на ногах, стоїть бліда схвильована білка. Сова посадила її собі на спину і вони спустилися вниз, де інші сусіди вже стояли напоготові з водою.

Схильована білка й слова не могла вимовити від слабкості, але її очі світилися великою вдячністю до своїх рятувальників, серце переповнювалося теплом і давно забутим нею відчуттям, що вона не одна, що біля неї щирі й добрі друзі.

Відтоді ліс змінився. І не тільки тому, що білка змінила своє ставлення до сусідів, що роздарувала нужденним свої припаси, лишивши собі лише необхідне їй на одну зиму; не тільки тому, що вона прийняла жити у своєму дубі пташок без гніздечка. Вона стала ще більш роботящою. Тепер вона не тільки збирала з ранку до ночі поживу, а ще й заходилася закопувати в землю насінини дерев і влітку в лісі з'явилася багато молодих пагінців.

Проїшли роки, ліс знову забував у всій своїй колишній силі. Новина про цей новий процвітаючий ліс долинула далеко, і незабаром сюди повернулися не тільки білчині родичі, а й багато інших птахів та звірят, які прагнули жити в щедрому лісі з добрими й дружніми сусідами.

Цей випадок повністю змінив життя білки. І не тільки їй, а й усім лісовим мешканцям. Адже одне добре слово, сказане в слушний момент, одне добре діло, зроблене від всього серця, безкорисно, може перевернути й змінити весь світ. Чи не так?

Народні прикмети лютого

1 лютого – Макара.

Якщо в цей день ясна погода, весну чекай ранню, гожу.

Якщо погода ясна, то і весна буде красна, себто рання й тепла.

Погода на Максима (3 лютого) ясна – до ранньої весни.

4 лютого – Напівзимник.

Якщо Напівзимниця дорогу перемете, то корінь підмете.

Якщо хурделиця, то весь тиждень буде хурделити. А опівдні сонце – на ранню весну.

6 лютого – Оксани (Дороти).

Яке Оксана – така й весна.

Коли день ясний і тихий, то весна буде гожою; якщо в обід сонце – рання весна, а коли хурделиця, то затягнеться надовго.

В лютім Дорота заповідає сніги та болота.

8 лютого – Напівхлібниці, Півхлібниці.

«Півхлібниці» – перелом зими.

Який день, така й весна.

10 лютого – Юхима.

Юхим вітер приніс – на сире літо.

Якщо вітряно, то літо буде мокрим, бо «Юхим приніс вітер на сире літо».

14 лютого – Трохима.

Небо в зорях – на пізню весну. Якщо на нічному небі багато зірок, то буде пізня весна.

Якщо вітряно, то літо буде мокрим.

15 лютого – «Зимобор». Стрітення. Громниця

День Стрітення теплий і сонячний, то і весна тепла.

Коли на Громницю півень нап'ється водиці, то на Юрія кінь напасеться травиці.

Віргілій РІЦЬКО

Весна

Коли ще лютує зима, ще стоять сильні морози і лежать великі сніги, в повітрі вже пахне весною.

Весна – це пробудження природи від зимового сну.

Весною Зима – стара баба, а Літо – молода дівчина.

Весна, весна... Щороку благословенна приносить нам нові надії...

Всі весни не схожі одна на одну, кожна по-своєму вибаглива: то безумовно сипле дощем, то дме суховіями, то райдужна і весела, мов юнка. Разом з нею приходять нові сподівання.

Розпочалася справжня весна. Прилетіли вже і чорногузи! Вони привітали мене

своїм радісним клекотом: «Ми вже прилетіли! Ми вже вдома!» Вони подарували мені щасливі хвилини зустрічі.

Земля-мати вже проснулася. Вже й трава зазеленіла. З трави визирають білі, жовті, сині квіточки.

Білі – то ніжні підсніжники. Прихід на світ підсніжника – це велика радість. Перший підсніжник, який підняв свій білий ніжний дзвінок, який пестили сонячні проміння, сповіщав прихід весни. Появився він на лісовій сонячній поляні поруч з багатьма своїми братами. Тішився він своїм тихим життям знаючи, що незадовго зів'яне і померкне, як і його соратники, але до того часу щоран-

ку ліниво простягаються під сонячним промінням, а весь день задумливо розглядає лісову поляну і відчуває себе її хазяїном. І все це до певного дня, коли почав падати сильний дощ і дути немилостивий вітер. Почув себе немичним і самотнім, дрижачи, і коли думав, що вітер подолає його, маленька тепла рука зірвала його й подарувала любі людині, яка обняла його великою рукою і приту-

лила до теплих ніжних губ.

Жовті квіти пролісків зачаровують погляд. А голубі, як бездонне небо, фіалки, представляють ніжність в голубому одязі.

Всі ці квіти дивляться привітно і всміхаються. Вони пер-

шими принесли весну на своїх ніжних пелюстках...

Три метелики – білий, жовтий і червоний, пурхають коло моїх вікон.

– З приїздом, любі природні створіння! Я дуже радий вас бачити! – звернувся я до них.

Наче відчуваючи мій піднесений настрій, радісно озиваються жайворонки в небі над моєю постатю. До них приєднується дрізд на липі. Приємний його голосний спів нагадує соловейка...

Почалося нестримне пробудження всього живого, що дише й росте на нашій рідній землі, створене Всевишнім...

АБЕТКА

від Олексія КОНОНЕНКА

Чл

Чапля чайці чемно мовить:
– Черногуз пішов на лови.
Чимчикує він до ставу
Через лози кучеряві.

Юю

Юрок малий не слухав мами –
Юрив поміж очеретами.
Юрок малий попався в сильця –
Юля лікувала крильця.

Шш

Шпак шипить шпачисі гнівно:
– Шершень залетів в шпаківню!
Швидше шибеника гнати,
Шпаченят обороняти!

Яя

Ягниці бекав син ягня:
– Я не награвся! Мало дня!
Я хочу! Буду!.. Знайте, діти,
Я – остання в алфавіті!

Щщ

Щупакам в'юни казали:
– Щойно щуку зустрічали.
Щука щурить хижу пашу –
Щупакам втікати краще!

Ьь

Півень, горобець, ведмідь –
Знак м'який в словах стоїть.
Журавель, дельфін і рись –
М'який знак – не помились!

Михайло Гафія ТРАЙСТА

Тригоди лісових друзів

5. Тимофійко і Вітько перед Царем Бурмилом Заспаним

Якщо Заєць Сидір Боягуз трохи не обомлів від страху, коли його Вітька повели перед вельможного володаря Бурмила Заспаного, бо той міг сказати: «Мой, Сидіре, як ти виховав свого пасемка?!», і засудити його на два-три дні арешту, або ще гірше поставити у перший ряд, коли почне бій з Африкою, бо, бач, настали важкі часи жорстокої війни, то маленький Вітька разом з Козенятком Тимофійком стали перед вельможі, немов народилися в царському дворі, без ніякого хвилювання. Низенько, чемненько поклонились царю, а той питає:

– Як звати вас, молодці?

– Мене Тимофій, але всі чомусь мене кличуть Тимофійком, – з досадою промовило Козенятко.

– А я Вітя, тобто Віктол, – махнуло ушком Зайчатко.

– Цікаво, цікаво, – промовив Ведмідь. – А то ви скакали серед поляни, коли всі заховались зі страху.

– М-м-ми-и-и! – весело замекекало козенятко.

– Ми, ми, – повторило зайчатко.

– Вони, вони, – підтвердив царський радник Лис Микита Хитрий.

– Цікаво, цікаво... а то ви співали?

– М-м-ми-и-и, – знову замекекало козенятко.

– Ми, ми, – повторило зайчатко.

– Вони, вони, – помахав головою радник.

– Цікаво, цікаво, а що ви співали?

– Пісеньку про Африку, – відповіли в один голос малята.

– Так, так про Африку, – підтвердив царський радник.

– Про Африку... цікаво, цікаво, а можете її заспівати знову?

– Можемо, можемо, – зраділи малята і, взявшись за руки, почали співати і танцювати:

Хі, хі, хі – ха, ха, ха...

Афлика нам не стлашна!

Хі, хі, хі – ха, ха, ха...

Афлика нам не стлашна!

– Цікаво, цікаво, а вам, дітоньки, справді не страшно тієї Африки? – здивувався Бурмило Заспанний.

– Ні, не стлашно, – відповіло Козенятко.

– Не стлашно, не стлашно, – повторило Зайчатко.

– Ім не зовсім не страшно, – підтвердив Микита Хитрий.

– Ось дивіться, шановне панство! Нашій славній молоді не страшно Африки, цікаво, цікаво... Слава батькам, які виховали таких хоробрих дітей!

«Слава, слава, слава!..» – раділа душа в Сидіра Боягуза.

– Та бо вони маленькі та дурненькі! – крикнув Іжак Панас Голка.

– Не вміють боятися, не знають, що таке страх, – погодилась і Білка Галька.

– Ні, ні, неправда, неправда, це я його так виховав, щоб нікого не боявся, він вдався в мене, тільки в мене, в мене! – розкричався Сидір Боягуз.

– Вони маленькі та дурненькі, – повто-

рив Іжак Панас.

– Тихіше, бо там були і царевичі Дмитрик, Петрик та Івасик, ще почує цар – то буде тобі, Панасе, – мовила Сорока Білобока.

– Так, так і дочки царського радника Галька й Талька були там, – підтвердила Ворона Стара-Жона.

– І вовченята Вовко й Ромко, Кабаненятко, Данилко та мишенятка Гришка й Мишка, – добавила Сойка Гафійка.

– Але мій Вітька з Тимофійком були першими, бо це я так...

– Да, да, ти завжди перший, Сидоре, коли почув про Африку теж першим заховався....

– Що ви, що?... Та ж я...

– Тишина! – крикнув царський радник. – Наш Вельможний Цар Бурмило Заспанний навчить нас, як до бою проти Африки готуватись!

(Далі буде)

Володимир ВЕРХОВЕНЬ

Зимова казка

З темного лісу, з далеких доріг
Казка зимова приходить до всіх.

В неї сап'янці – м'які чобітки,
На кожушанці – сріблясті зірки.

Очі, немов самоцвіти, блищать,
А за плечима мішок – пригощать.

Що кому хочеться – збудеться в сні,
Просто наснитися тобі і мені.

Зайде вона в кожную хату і дім,
Скаже дорослим і дітям малим:

– Будьте щасливі, здорові живіть!
Хай не кінчається радісна мить!

З неба сніжинок блакитні рої
Тихо летять на врочисті гаї.

Місяць у санки запрягши, Звіздар
Світом розвозить казковий той чар.

В срібному інеї сосни стоять,
В жовтому саяві верхівки горять.

Скоро годинник дванадцять проб'є,
Казка зимова – дитинство твоє.

Володимир ЛАДИЖЕЦЬ

У саду під сірим грабом

Ми в саду під сірим грабом
Снігову зліпили бабу.
З дому моркву я приніс –
Вийшов добрий бабі ніс!
І як тільки стали в коло
Бабі танець станцювати,
Загукав до нас Микола:

– Йдіть до хати,
Кличе мати!
Обігрались, попоїли,
Та й до саду, знов до діла.
Тільки хто ж це тут ходив?
Бабі носа відкусив?
Ми туди,
Ми сюди –
У снігу чийсь сліди.
– Може, заєць?
– Ні, ні, ні!
Це мабуть сліди свині.
Ой, це вовк або ж ведмідь,
Ой, тікайте, ой, біжіть!
Раптом тріснула лоза,
А з-за кущика коза,
Аж вклоняється, так просить:
– Дайте ще одного носа!

Віктор ТЕРЕН

Білі слони

Із холодних країв,
З далини,
Поприходили білі слони.
Он під вікнами стали, вухаті,
Аж стемніло трішечки в хаті.
Будуть з нами вони до весни –
Білі-білі замети-слони.
А весна засміється в гаю –
Підуть знову на північ свою.

Галина МАЛИК

У дворі

Гарна видалася днина –
Сніг надворі – по коліна.
З татом візьмемо лопати,
Сніг з доріжки відкидати.

А моя сестричка,
Хоч і невеличка,
Як з порогу сніг мела –
Цілу віхолу зняла!

Микола ВІНГРАНОВСЬКИЙ

Гусенятко

Гусенятко розплющило одне очко, потім друге, пискнуло і – народилося. Мама подивилась на нього, вкрила його крилом і заплакала: вночі гуси мали відлітати. Її чоловік з табуном і старшими дітьми зранку подався політати над полем і плавнями перед відльотом. Гуска лишалася на пізнім своїм осіннім яйці. Вона ще мала надію, що з цього яєчка нікого не буде, – аж на і є, знайшлося: згорблене, вогке, сумне, з прилиплою шкаралупкою на дзьобику, гусенятко обсихало під маминим крилом і не знало, що двоє його братів і четверо сестричок народилися ще у травні, весною, коли їй треба, а воно – восени, сьогодні, коли їній цвіте на зеленім лататті і давно вже не, чути голосу їхніх найближчих сусідів-деркачів.

Гуска думала: що робити? Летіти з дітьми через три моря і так нелегко, а це, сьоме, сьогоднішнє, куди? Під крило його не візьмеш і на спину не покладеш – упаде. А тут на дзьобі уже зима, заплава замерзне – що тоді? Зимувати з малим? А вітер, а сніг, а мороз та лід, а лисиці, тхори, куниці, кібчики, прибудні коти, собаки, а мисливці, а їсти що? Пропали...

І старій гусці вперше не захотілося жити. Вона вважала себе довголітньою, бо прожила вже три літа і три зими. Тієї першої осені, коли вона молодою злетіла у перший свій вирій через три моря у тепле, з очеретів піднялася така стрілянина, що тепер із свого покоління лишилася вона одна... Спитати б кого старшого, що їй робити з оцим малим, так серед гусячого табуна не було жодного діда-гусака або баби.

Гуси до дідівства не доживали. Та й чоловік її – молодий, на вирій молодший від неї...

Гуска підняла крило і глянула на свого мізинчика: гусенятко кисло кліпнуло на маму і заснуло.

– Горе мені з тобою та й годі...

Знизу, з заплави, покотило волохатими хвилями, білими комірцями обпінився при воді очерет, нагнувся сухо над гускою, довгим листям своїм прикрив її всю на гнізді, і

доки він лежав під вітром, гуска скубнула з очерету його бляшаного листя, хотіла було скубнути ще раз, але очерет підвівся. Гуска зачалась, коли вітер удруге нагне очерет і вона скубне із нього іще хоч листочок, та вітер раптово повернув і поклав очерет на порожні гнізда.

Між очеретом за лугами при озимині з прощального низького сонця вилетів з дітьми гусак – летів-летів і прилетів. Діти стали чиститись. Їхні набиті вола ходили під молодими жовтими дзьобами, наче діти цю ніч нікуди не збирались.

Гусенятко визирнуло з-під маминої ноги і побачило тата. А тато побачив його.

Він поправив крило і сказав мамі:

– Лети повечеряй. Але дивися, не попади під літак над озиминою.

– Добре, – сказала мама. – Лечу.

– Лети по сірому. По синьому не лети. І не кричи. Над очеретом бери праворуч вище: за очеретом в засідці вже троє.

Гуска полетіла. По ній кілька разів тарахнули, чи по ній, чи по табуна. Табун сів на гніздів'я. Гусак подивився: старих гусей не було – старі літають знизу. От їм і попало. «А де ж моя?»

Гусак випростав крило, випростав друге, обдивився свої крила ще раз і склав.

Крила були в порядку. Старші діти збились до купи, поховали дзьоби до крил, грілися і поговорювали між собою.

– Як-небудь перелетимо і це море, і це, і друге, і третє, якщо не зіб'ють, – сказав їм гусак і глянув на пізню свою осінню дитину.

З горіхового неба стало накрапати. В гусенятка на дзьобику зависла крапелька, і в тій крапельці гусенятко роздивлялося свого тата: у тата були сторожки очі, висока очеретяна шия, татова шия ходила над гусенятком, поверталася над ним на кожен найнечутніший порух. Мав тато і високі м'які сірі груди: гусенятко пірнуло під них, і так йому стало тепло, що воно відразу ж заснуло знову.

З поля від озимини тарахнуло, тричі тарахнуло і від очерету, діти висмикнули

голови з крил і подивилися на тата:

– Летіти чи сидіти?

– Сидіть, – сказав їм гусак, хоч серце в самого забилося так, що гусенятко проснулося, вилізло з-під татових грудей, подивилося в його жовті очі і спитало:

– Чого так стукаєш своїми грудьми?

«Пропала», – подумав гусак, і цієї ж миті повітря зашуміло і, збиваючи волоття очерету, опустилася важко задихана гуска.

– Ой, – сказала вона.

– Ціла?

– Наче... Ой... Що робити?

– Бери дітей, і летіть. Я з малим лишись тут і якимсь плавом будемо добиратись, доки воно підросте та стане на крила.

– Не полечу, – і її жовті, як і в тата, очі по краях взялися чорними обідками. – Буду з тобою і малим. А діти полетять з табуном.

– З яким табуном, куди? Глянь – одна молодь. Ти найстарша. От і лети. Поведеш. З малим ти не виживеш тут. Чула?

– Чула, – сказала гуска. – То що, вже збиратись?

– Збирайтесь. Надходить ніч і мряка. Підіймайтесь у мряці. Крізь мряку вас ніхто не побачить і не дістане.

– А якщо літаки?

– Тутешні літаки у мряці не літають.

До ранку доберетесь до заповідника. Там сідайте сміливо і нікого не бійтесь. Підгодуйте. А далі від заповідника – морем. Над морем летіть низько. Над морем вас ніхто не зачепить. А там далі дивіться самі: вибирайте ночі лише дощові і темні.

– А як ти малого не доведеш і сам?

– Не бійся. Ти, головне, бережи табун і дітей. Будь хитра і обережна. А я постараюсь на весну прилетіти до вас з малим. Мале, дивися, в нас яке – тільки народилося, а вже говорить. Гусачок!

Гуска підійшла до гусенятка і, сколупнувши з його дзьобика шкаралупку від яйця, сказала:

– Краще б ти не родилося і не говорило...

Серед ночі гуси знялися і полетіли. Гуска повела їх крізь мряку у небо і не втрималась, крикнула щось своєму гусакові на прощання. І як тільки крикнула, – відразу ж від озимини і очерету по ній і по табуну затаракхало мокро і сліпо, як-небудь і

неприцільно.

Гусак витягнув шию. Було тихо. Шепотів очерет. Потім почувся крик. Гусак дослухався. Ні, той крик був не гусячий, а людський. «Видно, попали по своєму, – подумав гусак, – вночі ж то не видно, де небо, а де земля». Гусак нагнув шию і послухав, чи дихає гусенятко.

З відльотом табуна гусак відчув, як ніч раптом поважчала і стала тиснути своєю мокрою темінню на гніздо, темінь залазила йому в спину і крила, наче хотіла схватися в ньому і хотіла обсохнути в його пір'ї. Колись веселий, дорогий гусям очерет мовчав тепер над гусаком відчужено і вороже, і темно говорила до когось вода. Перед гніздом з рибиною в зубах випірнула ондатра, ненажерливо подивилася на гусака, бо ондатра знала – гусак лишився з малим сам. Гусак засичав на ондатру: мовляв, мало тобі риби в заплаві, а ти ще й мого гусенятка хочеш? Лише підпливи – вб'ю!

Ондатра почула це і пірнула додому. Та ненадовго. За хвилину ондатр з'явилось двоє і, маляючи вусами воду, вони стали наближатись до гусака. Гусак засичав з усіх сил, гусенятко забилося йому під живіт, під лапи, заплакало-запищало, а дощ прибував з ночі, гніздо підпливало, ставало легшим, ось-ось гніздо попливе за водою. З'явилась видра, ондатри – тікати, видра – за ними, повпірнали і ті, і та, і не стало їх більше чути.

Гусак обгорнув крилами гніздо з гусенятком і, відштовхуючись лапами об ворожу заплаву воду, вивів гніздо на струм'я ріки. На струмені вода була не така, як при очереті. При очереті вода комизиста, вредна, то якийсь корінь чи яма – і вода там вирує, сердиться, вічно щось їй не так; на струмені вона гінка і вільна, вона, ця струмінна вода, не питає, хто по ній пливе і до кого, летить вона вільно під осінньою ніччю, аж дно під цією водою дзвенить. І що їй до того, що гусак править по ній крилами своє гніздо з гусенятком посередині?

На струмені гусакові відлягло від серця, і він вів гніздо, не підштовхуючи його лапами: гніздо несло перед очима в бистру темінь, і гусенятко не могло надивитись на свого зграбного тата.

Микола КОРСЮК

Диво грибної пори

XXVI

Нарешті сам. Хоч розумів, що довго не доведеться розкошувати, віддаючись заманливим мріям, сів на обривистий берег, спустивши ноги до лагідного потічка і став оглядати довкілля. Потойбіч потічка темнів густий смерековий ліс, насичуючи осінню тишу живицею, чий пах доносився аж до цього берега. Потічок спокійно, по-осінньому, котив свої дрібні хвильки, аж навівав теплу млість і спокій. Поринув поглядом поміж гачугами, намагаючись відгадати, що там криється поза ними, такими розкішними, аж гілля торкається землі. Отак і побрів подумки, та не що ще чекає на нього, які несподіванки, а в милі спогади, такі хвилюючі й тривожні. Такої смерекової тісноти йому ще не довелось досі бачити. Вони з батьком ходили здебільш у сосняк, там просвіту більше, сонце не таке скупе, швидше розгледіти, де гриб ховається в траві. Головно товстокоренки, бо лисички та білі у сосновому проліску не трапляються, вони полюбляють ліс дубовий чи буковий, а ще краще – мішаний, бо там, говорив батько, більше вільгості, а грибові тільки цього й треба, щоб вигулькнути через ніч із землі. Бо говорять, що гриби з'являються і ростуть тільки вночі. А раз побачивши його – треба зривати, бо вже далі не ростиме, а знидіє. Принаймні так розказував Петрусеві батько, а сам він від дідуся наслухався.

Враз хлопець насторожився. Здалося, щось шелестіло неподалік. Прислухався пильніше, але нічого підозрілого не зауважив. Може, то місток заскрипів?! І вже почав досадувати на себе, що геть забув про нього, а поринув у замрії. Став поглядом промацувати його. А місток – як місток, щоб потічок перейти. Впирається в обидва стрімкі береги, спокійно звисає собі над потічком, наче дрімає. Видно – старенький і, мабуть, ветхий собі, бо і трос поржавів і мостини потемніли від давності та вологи. Та це не страх, не біда, як говорив батько. Вовка боятися – і в ліс не ходити... Петрусь аж замиливався своїми роздумами і майже забув, що обіцяв Павутинці. Тож пора зібратися, зосередитись, як поступити, щоб усе було гаразд, назбирати грибів і вернутись завчасу додому до матері й тішити її «здобиччю».

Петрусь, увесь ще в буйній замрії, рвучко підвівся і враз відчув гострий біль. У колінах. Там щось тупо щеміло і тільки час у час гостро озивалося, ніби гостра колючка застрягла там. Він мимоволі струснув головою, прудко випрямився, аж у очах замерехтіло. Постояв трішки, щоб усе пройшло, й побрів до містка, щоб оглянути доскіпливіше. Зауважив, що місток міцно впирався в обидва береги, троси міцні й добре напнуті, а мостини, хоч і почорніли, але ще здорові. Тож немає чого тривожитись – видержить, не такий же він важкий. Держачись за кінець троса, Петрусь обережно ступив на першу мостину і враз насторожився. Вона похитнулася під його ступою. Ого! Не дуже вони, мабуть, закріплені. Помацав ногою другу. Те ж саме. Та ще й заскрипіло туго, наче міцно напнутий ланцюг. Ага! Догадався. Мостини закріплені тільки одним здоровим цвяхом, голівка якого тримається на коротких ланцюжках. Докмітився, розкусив. Такий же з рухливими мостинами хтось змайстрував у подвір'ї їхнього дитсадка і вони гасали по ньому то туди, то сюди, аж у ногах мліло. Тож не страшно, і він міцно станув на мостину, хоч та зразу ж заскрипіла. Петрусь на мить зупинився, оглянувся і ступив обережно вперед, хоч батько радив колись, що такий місток краще перейти бігом. І він вирішив, не боячись нічого. Та не пробігши й чверті містка, як раптом щось загуло і враз потік завирував шалено. Жбухнула і вдарилась важко в береги пружна водяна хвиля, розбиваючись об їхні кряжі. Потік наповнився кипучим шумовинням аж до помістя і нісся з шаленою лютістю вниз. Петрусь завмер. Що ж тут робити? Іти далі, а чи вертатись? Вертатись теж небезпечно, бо довкруг рвучка водоверть розгнуздалась. Хіба перечекати. Та ні, бо потік не вгаває, щомить повніє. Петрусь відчув холодні водяні бризки на обличчі. І враз несамовито рвонувся далі, не розуміючи нічого. Біг у якійсь нестримній лихоманці. І враз усвідомив, як паде стрімко в прірву.

– Гаразд, голубе, оговтайся, – долинув до нього чийсь невиразний голос.

Над ним висіла Павутинка.

Загадки

Повіває теплий вітер,
Сонце яскравіше світить,
Тане сніг, біжать струмочки, –
Хто назве цей місяць точно?
(Березень)

Хто нас, діток, міцно любить?
Хто нас ніжно так голубить?
Як ми хворі – цілі ночі
Не стуляє свої очі.

Хто для нас пісень співає,
Хто в негоду забавляє.
Гарні нам дає ляльки
І розказує казки?
(Матуся)

Я найперша зацвітаю
Синім цвітом серед гаю.
Відгадайте, що за квітка,
Бо мене не стане влітку.

(Яколісок)

Другий він в календарі,
Холодно у цій порі.
Снігопади, завірюха,
Всі ховають в шапки вуха.

(Григорій)

Марія ЧУБІКА

ВЖЕ СИПЛЕТЬСЯ, СИПЛЕТЬСЯ СНІГ!

Вже й зимові канікули минули, а снігу немає. Розчаровані, діти щоденно задивляються в просторе небо і часто питають: «А коли вже прийде зима?»

Вони вже давно приготували санки та лижі, які так і стоять у сараї.

Нарешті одного ранку небо вкрилося хмурими важкими хмарами, які почали розсипати на чорну землю мільйони білих і легких, мов пух, сніжинок. А вона, наша годувальниця, теж раділа, бо переживала, що без снігу посіяні зернини загинуть.

Першими, хто побачив феєричний виступ Зими, були дорослі, які часто казали: «Яка ж то зима без снігу?»

А сніг – наче козушок для посіяних рослин, адже між сніжинками існує повітря і воно захищає їх від морозів,

особливо мід сухих лютих морозів.

У садах можна буде нагромадити снігу біля стовбурів дерев, щоб їхнє коріння мало багато вологи. А вони обдарують їх восени добрим урожаєм.

А коли вже прокинулися діти, то майже з кожного подвір'я були чутні їхні веселі крики. Радості не було меж. Підставляли долоньки, бо у дивовижному танці іскристі сніжинки падали на них і швидко на їхньому місці залишалися крапельки води.

– Можна йти кататися? – запитав Івасик.

– Ні, ще не можна, бо снігу дуже тоненький шар. Для доброго катка потрібен товстий шар снігу, та ще й мороз. Насамперед, іди та насип у годівничку насіння, бо бідні синички шукають їжі. Вони голодні, – попросила я хлопця.

Незабаром прилетіла згряя синьожовтих пташок, які почали ласувати різним насінням. Чути було їхнє веселе «синь-синь-синь» чи, може, «си-си-си».

– Здається, через те «си-си-си» вони і називаються синичками, – пояснила я.

– Мамо, а пташкам не холодно взимку? – запитав Василько.

– У мороз та заметіль вони настовбурчують своє пір'ячко, замовкають, і їм стає тепліше. А ми повинні підготувати їх насінням, крихтами хліба, бо від голоду та холоду багато пташок гине. А вони будуть вдячні нам і весною радо будуть нищити шкідників у наших садках. А ви будете гордитися, що врятували їх, – сказала я і залишила дітей самих потішитися пташками.

І граємося, і вчимося!

Весна прийшла

(розвиток мовлення)

1. Прочитайте вірш Валентини Бондаренко «Весна»:

*У березні, у березні
Верба цвіте на березі,
Осіка від граків рясна,
Бо це весна, весна, весна!*

*І сонця тепле колесо
Зігріло ніжний пролісок,
І дзюркотять потічки
До голубої річки.*

2. Повторіть вірш, читаючи його ще раз з допомогою малюнків:

У б́ерезні, у б́ерезні

цвіте́ на б́ерезі,

Осі́ка від

рясна́,

Бо це весна́, весна́, весна́!

І *те́пле ко́лесо*

Зігріло ніжний пролісок

І дзюркотя́ть

До голубі́ї річки.

2. Чому у вірші сказано, що осика рясна від граків, бо весна? Чи знаєте ви, чому граків називають провісниками весни? (провісник – той (те), що своєю появою, поведінкою

віщує які-небудь зміни в природі (про рослини, тварин, явища природи тощо). Яке дерево зацвітає першим весною, даруючи нам ніжні волохаті бруньки, які називаються котиками?

3. Запропонуйте дітям погратися в гру «Хто складе кращу розповідь». Для цього вчитель повинен підготувати конверти з картками (однакові для кожної дитини). Учасники гри одночасно відкривають конверти і виймають картки зі словами. Кожен складає речення так, щоб вийшла зв'язна розповідь. Для цього дитина розташовує слова в певному порядку, який потім допоможе їй переказати зв'язно складену нею розповідь. Хто першим правильно складе розповідь, дістає 10 очок, другий – 9, третій – 8 і т.д. Коли діти освоються із грою, її можна буде зіграти з іншим набором слів, а потім можна ускладнити гру, знімаючи за помилки по 1 очку.

Зразок: подаються картки зі словами: скоро, снігурі, перемовляються, синички, вони, весна, лютий, зима, злякався, полетів, червоні, радіють, славлять. Можлива розповідь: *Червоні снігурі перемовляються з синичками. Вони радіють: вже скоро весна! Місяць лютий зрозумів, що зимі кінець, злякався і полетів собі геть. Все живе радіє і славить весну.*

4. Мабуть, ви знаєте чимало прислів'їв про весну. Позмагайтеся, хто з вас назве найбільше прислів'їв.

5. А тепер спробуйте доповнити наступні прислів'я:

Вода потекла, весну... (принесла).

Грак на горі – весна на... (дворі).

Зробив діло – гуляй ... (сміло).

Поспішиш – людей ... (насмішиш).

І сам не гам, і другому не ... (дам).

Хто багато читає, той багато... (знає).

Підготувала Л. Дорош

Французька народна казка

ПРО СЕЛЯНИНА ТА ЙОГО ПАНА

Якось зібрався один селянин на ймення Гаспар повернути панові борг. Прийшов він до пана додому та й питає у служниці:

– Чи пан дома?

– А де ж іще? Сидить снідає зі своїми приятелями.

– То скажи йому, що приніс я позичені гроші.

Побігла служниця і відразу ж сповістила панові:

– Прийшов до вас Гаспар, гроші приніс.

– От і добре! Веди його до мене! – радо засміявся пан і, обернувшись до приятелів, додав: – Це один мій боржник, дурень дурнем. Ось побачите, як я з нього зараз покепкую. Він і не помітить нічого, а ми насміємося досхочу.

Завела служниця Гаспара до кімнати.

– День добрий, пане!

– Здрастуй, Гаспаре, здрастуй!

– Ось приніс вам гроші.

– Молодець, Гаспаре! Сідай он там, біля каміна. Відпочинь, мабуть, стомився з дороги.

Сів Гаспар скраєчку на лавці і втупив очі в пана та його гостей. А пан підморгнув приятелям і питає Гаспара:

– Ну, що новенького в твоєму хазяйстві?

– Та, бачите, пане, трапилась у нас дивна пригода! Привела наша корова аж п'ятеро телят.

– П'ятеро телят? – здивувався пан. – Ой, брешеш! Що ж тоді робить п'яте теля, як четверо корову ссуть?

– Що робить? А те саме, що й я зараз: чекає та очима пасе.

– Гм... – буркнув пан, зрозумівши натяк. – Гей, Сюзанн, подай-но Гаспарові тарілку!

Принесла служниця Гаспарові тарілку, і сів він до столу. Аж тут поставили перед паном величезний таріль із смаженою рибою.

Поклав пан на Гаспарову тарілку дві маленькі худючі рибинки. Взяв їх селянин за хвостики, підніс до вуха, прислухався і, похитавши головою, знову кинув на тарілку.

– Чи не хочеш ти сказати, що вони не дуже свіжі? – спитав пан.

– Не в тім річ, пане, – почухав за вухом селянин. – Рік тому втопився у річці мій дядечко. От я й спитав у рибок, як йому там ведеться. Тільки не втішили вони мене, сказали, що нічого не чули про дядечка, бо їх ще й на світі не було, коли сталося з ним нещастя. Хай я краще візьму он того жирненького коропа. Може, хоч він мені скаже що-небудь.

– От дивак! Ну бери, коли...

Після риби принесли великий окіст.

– Гаспаре, а шинки не хочеш?

– Ще й як хочу!..

– Тоді частуйся, – запропонував пан і простяг селянинові малесенький шматочок.

Проковтнув Гаспар той шматочок і задоволено кахикнув: смачна шинка!

Вийняв він з кишені складаного ножика, відрізав від окосту добрячий шматок, з'їв і знову потягся до окосту...

– Зачекай, Гаспаре, мені, звісно, не личить уривати твою трапезу, але затам: у того, хто їсть забагато шинки,

відбирає мову. Чув про таке?

– От спасибі, що сказали, пане, бо в мене страх яка балакуча й сварлива жінка. Візьму-но я, коли ваша ласка, решту окосту і примушу її з'їсти. Може, тоді перестане мені голову гризти.

Забрав Гаспар окіст і попрощався, а пан, щоб іще чогось не трапилось, вирішив аж на вулицю його провести.

Коли вони вийшли, панові гості вхопилися за боки та так і покотились зо сміху. Як ви гадаєте, з кого вони сміялися? Мабуть-таки, не з Гаспара!

Холодно зараз в лісах і лугах

Слова О.ОЛЕСЯ

Музика Б.ФІЛЬЦА

mp

Хо - лод - но за - раз в лі -
 сах і лу - гах, все по - то -
 ну - ло в гли - бо - ких сні - гах.
 Бі - га - ють зай - чи - ки,
 мерз - нуть, трем - тять, за - ти - шок
 хо - чуть со - бі від - шу -
 - кать. за - ти - шок
 хо - чуть со - бі від - шу - кать.

Холодно зараз в лісах і лугах –
 Все потонуло в глибоких снігах.
 Бігають зайчики, мерзнуть, тремтять,
 Затишок хочуть собі відшукать.

Ось, вони вгледіли, куцик стоїть, –
 Годі! Давно вже лисичка там спить.
 Кинулись знову кудись на грядки –
 Ой, там ночують сьогодні вовки.

Краще ви в поле біжіть, за лісок...
 Знайдете там ви соломи стіжок –
 Глибше забийтесь, зарийтесь в снопки,
 Щоб не знайшли вас голодні вовки...

Розмалюй сторінку

Сторінка народознавства

Свято Колодія

В останній день зими в Україні починається Масниця або Колодія – свято, яке закінчується у переддень Великого посту. Свято Колодія характерне лише для України і сягає своїм корінням іще дохристиянських часів.

Протягом цілого тижня паралельно з іншими обрядами проходило коротке «Колодчине життя»: в понеділок Колодка «народжувалась», у вівторок – «хрестилася», в середу справляли «похрестини», у четвер Колодка «помирала», у п'ятницю її «хоронили», а в суботу – «оплакували». У неділю ж наставала кульмінація Колодія, а разом – і Колодчиної долі.

Отже, кожний день Масниці (Колодія, Масляної) має певне значення, назву, та цікаві звичаї.

Понеділок

Перший день сирного тижня – «зустріч». Усі ходили в гості. За стародавнім повір'ям, хто в будинку залишиться – поховає своє господарство. У понеділок влаштовували веселі гойдалки, каталися з крижаних гір на санчатах.

Вівторок

Влаштовувалися веселі забави, які тривали майже весь день. У вівторок ходять у гості, парубки виглядають наречених, а дівчата – суджених.

Середа

У середу тещі запрошували своїх зятів на гостини й частували млинцями, а для того, щоб розважити гостей, скликали всіх рідних і знайомих.

Четвер

Цього дня не можна шити і прясти. Люди сім'ями, в ролі активних і пасивних учасників святкування, виходили на різні змагання, «бої», кінські перегони, різні катання по вулицях та на спорудження сніжного міста.

П'ятниця

Дуже важливий етап святкування Масляної – частування тещі, яке відбувається у п'ятницю. Отримавши запрошення, теща заздалегідь повинна була прислати або принести в оселю молодят усе необхідне для приготування млинців: сковороду, посуд для замішування тіста, ложки, черпаки тощо. А тесть мусив цього ж вечо-

ра прислати в дім молодих борошно, масло, олію та все інше, що необхідно для млинців.

Нехтування цим важливим і дуже приємним для родичів звичаєм могло за давніх часів обернутися образою тещі, зневагою з боку родичів та осудом усієї громади. Це було не просто застілля, а своєрідна передача досвіду. Молоді запрошували старших не стільки на святкове частування, скільки щоб навчали, як жити слід. Вважається, що цього дня зять повинен похастувати свою тещу. Після цього зятеві належало покатати гостю вулицями села або

міста: злу та сварливу везуть по нерівній дорозі й навпаки – якщо теща лагідна, то й дорога рівна, немов струна.

Субота

Цей день називався «зовицини-ми посиденьками». Наречені, невістки запрошували на млинці зовиць (сестер чоловіка), котрих пригощали, розважали й дарували який-небудь подарунок.

Неділя (Прощена неділя)

Найбільш пишно відзначали неділю. Спеціально до цього дня готували вареники з сиром, проводилися масові гуляння, ігрища, забави. Вони символізували прощання з масляним, смачним, веселим тижнем. І водночас люди просили у близьких пробачення (прощення) за завдані образи.

Це суто християнський обряд. Вважалося, що не можна постувати з гріхами на душі. За давніх часів вважалося, що саме недільного вечора відбуватиметься Страшний суд, тож цього дня дуже побожні люди намагалися якнайрідше виходити з дому, пригадували власні гріхи і в жодному разі не вживали алкогольних напоїв.

Після останньої скромної вечері кожен член родини бере зварене вкруту яйце та розбиває його об власного лоба. Відтак треба дуже швидко переступити через поріг і вже за порогом з'їсти яйце. А робиться це для того, щоб суворий піст так само швидко минув, як людина через поріг переступила.

А ще люди казали: «Масниця, Масниця, яка ти мала, – якби ж тебе сім неділь, а Посту одна!».

Пішаємося нашими дітьми!

Любі діти!

Ось і лютий пройшов! І зима, радісна пора, дійшла свого кінця.

Минулись морози здорові, міцні, скресла крига на річках, задзюркотіли голосно струмки, а сніг уже хіба в спогадах. Настав березень, береза бруньки коричневі показує, верба котики викидає, підсніжник до сонця прагне. Весна, ліс веселіє, пружиться молодою силою. Весна, весна повна пролісків. А ще 8 березня – день ваших матерів, бабусь. Тож піднесіть їм пучок свіжих бриндуш. Та головне – не забувайте, що 2014 рік – рік нашого національного поета Тараса Шевченка (1814-1861). Тож вшануйте Його пам'ять, прочитайте собі, вашим друзям, рідним кілька віршів з його творчості. Років 200 тому родився Тарас Шевченко. Тож хваліте Його! Вчитуйтесь у Його слово, щоб стати мудрими і душевно багатими.

Анастасія Ротару,
2 роки, м. Серет

Матей Фреціла,
1,5 роки, м. Бухарест

Іван-Себастьян Маляр,
4 роки, с. Луг над Тисою

Ліджія Друляк,
6 років, с. Луг над Тисою